

Rumunija traži datum

Rumunska ministarka pravde Monika Makovej zatražila je na Evropskom savjetu da se odredi precizan datum pristupanja ove zemlje EU nekoliko mjeseci prije predviđenog roka. Evropska komisija je u maju odložila donošenje preporuke o tome da li Rumunija i Bugarska treba da budu primljene u punopravno članstvo 2007. ili godinu dana kasnije. Te dvije zemlje dobile su rok do oktobra da pokažu napredak u većem broju oblasti. Evropska komisija je u izvještaju objavljenom 16. maja ukazala da Rumunija mora da ostvari napredak u pojedinim tehničkim oblastima, navodeći kao primjer potrebu kompjuterizovanog sistema obračuna poreza i podizanje higijenskih standarda u proizvodnji hrane.

Jedinstveni region

Deklaracija o kreiranju investicionog okvira za stvaranje jedinstvenog regiona, koja je usvojena na ministarskoj konferenciji u Beču, dovešće do dodatnog rasta obima investicija u jugoistočnoj Evropi, ocijenila je ministarka za ekonomske odnose sa inostranstvom Gordana Đurović. Ona je predvodila crnogorsku delegaciju, koja je učestvovala u izradi teksta Deklaracije.

Šta sa Ustavom

Godinu dana nakon što su Francuska i Holandija odbacile ustav, EU je podijeljena na pristalice Povelje, koji tvrde da su reforme ključne za funkcionisanje proširene EU i na one koji vjeruju da Ustav samo što nije mrtav. Austrija, predsjedavajući EU, pozvala je lidere da se dogovore da 2009. godina bude krajnji rok za rješavanje pitanja Ustava. Njemačka (koja će predsjedavati Unijom početkom 2007. godine), koja se nada da će povećati svoju moć preko predložene reforme pravila glasanja u EU sadržane u Ustavu, saopštila je da je spremna da do 2009. obezbijedi plan spasavanja ključnih tačaka Povelje. Međutim, Britanija je upozorila da ne treba povlačiti preuranjene poteze u pokušaju oživljavanja projekta Ustava jer oni, kako se tvrdi, neće privući birače.

CIA u Evropi

Parlamentarna skupština Savjeta Evrope saopštila je da je 14 evropskih zemalja aktivno pomagalo agentima američke Centralne obavještajne službe (CIA) u prevozu osumnjičenih za terorizam ka tajnim zatvorima. U izvještaju se navodi da su evropske države igrale manje ili više aktivnu ulogu u operacijama CIA, ali da nijesu bile "nevine žrtve" tih operacija. Istovremeno, Irska, Makedonija, Bosna i Hercegovina, Velika Britanija, Njemačka i Turska umiješane su u pojedinačne slučajeve ilegalnog prevoza ljudi koje je CIA osumnjčila za terorizam, kaže se u saopštenju, a Njemačka, Turska, Španija i Kipar su bile glavne tačke sa kojih je išao prevoz osumnjičenih. Amnesty International je pozdravila signal koji je Savjet Evrope poslao evropskim vladama i Sjedinjenim Američkim Državama u vezi sa prevozom osumnjičenih za terorizam.

Hrvatska sljedeća

Evropska unija nakon proširenja na Bugarsku i Rumuniju neće primati nove članice do 2010. godine, izjavio je komesar EU za proširenje Oli Ren. Hrvatska će vjerovatno biti sljedeća na listi, ali mora ispuniti neophodne standarde. EU takođe pregovara sa Turskom, ali nije jasno kako će se ti pregovori završiti. Ren je kazao da su slične situacije u zemljama zapadnog Balkana koje su u ranim stadijumima pregovora o pridruživanju EU. Među njima su Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Crna Gora i Srbija.

Turska rizikuje članstvo

Odbijanje Turske da otvori svoje luke i aerodrome za kiparska materijalna dobra dovodi u opasnost njene ambicije da uđe u Evropsku uniju – izjavio je francuski predsjednik Žak Širak poslije samita EU u Briselu. Turski premijer Redžep Tajip Erdogan izjavio je da njegova zemlja neće otvoriti svoje aerodrome i luke za Kipar, čak i ako EU zbog toga prekine pregovore o prijemu u članstvo. EU traži od Ankare da otvori svoje aerodrome i luke za Kipar, članicu Unije, i da pokrene proces priznavanja međunarodno priznate vlade kiparskih Grka. Turska vlada traži da EU najprije ukine trgovinska ograničenja koja je uvela vlastima kiparskih Turaka na sjevernom dijelu ostrva.

Novi konsenzus

Evropski komesar za proširenje Oli Ren izjavio je u Evropskom parlamentu u Briselu da su zaključci samita šefova država Unije otvorili vrata za novi konsenzus o proširenju EU, koji će biti glavna tema posljednjeg ovogodišnjeg samita, planiranog za sredinu decembra. "Taj novi konsenzus bi trebalo da ojača naš interes za stvaranje zone mira, demokratije i prosperiteta u Evropi, a s druge strane da obezbijedi da funkcioniramo efikasno i prihvatimo nove države članice", izjavio je Ren. Evropski savjet je ponovio da će poštovati svoja obećanja i agendu proširenja koja uključuje jugoistok Evrope: Bugarsku, Rumuniju, Tursku i Hrvatsku, kao i ostale zemlje zapadnog Balkana. Savjet je, prema Renovim riječima, naglasio i važnost sposobnosti Unije da funkcioniraju politički, finansijski i institucionalno paralelno s proširenjem.

Reforme ili odlaganje

Evropski revizorski sud kritikovao je način trošenja sredstava Evropske unije u Bugarskoj i Rumuniji, pozivajući ih da pospješure reforme neophodne za pristup Uniji u januaru naredne godine. Revizori su utvrdili da su Bugarska i Rumunija od 2000. do 2004. godine na neprimjeren način potrošile dio sredstava iz programa kojim se obezbjeđuje finansijska pomoć zemljama srednje i istočne Evrope kako bi ispunile uslove za pristup. Dvije balkanske zemlje trebalo bi da pristupe Evropskoj uniji 1. januara 2007. godine, ali je Evropska komisija upozorila da sljedećih mjeseci moraju sprovesti hitne reforme kako bi izbjegle jednogodišnje odlaganje pristupa. Bugarska i Rumunija našle su se na udaru kritike, posebno zbog izostalih oštrih mjera koje bi trebalo da budu usmjerene na suzbijanje korupcije i organizovanog kriminala.

Pismo UN

Predsjednik Crne Gore Filip Vujanović je 5. juna uputio pismo generalnom sekretaru UN Kofiju Ananu, u kojem je zatražio prijem Cme Gore u tu svjetsku organizaciju. On je u pismu, uz koji je prosljeđena i Deklaracija o cmogorskoj nezavisnosti, naglasio da će se Cma Gora pridržavati povelje UN i njenih principa, kao i da će izvršavati sve obaveze sadržane u njoj. To je bio prvi korak: 28. juna Vujanović se u Njujorku obratio Generalnoj skupštini UN i prisustvovala podizanju cmogorske zastave ispred sjedišta svjetske organizacije. Cma Gora je tako na sjednici Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, koja je održana 28. juna, postala 192. članica UN.

Prijem u OEBS

Cma Gora postala je 56. punopravna članica Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS). Tako ona postaje punopravan član jedne međunarodne organizacije sa jednakim pravom da upotrijebi veto, ukoliko bi neke odluke bile protivne nekim njenim interesima. OEBS je prva stanica na putu ka Partnerstvu za mir i NATO-u. OEBS je u svom radu na terenu vrlo blisko povezan sa EU i predstavlja veoma značajnu podršku Cmoj Gori u procesu evropskih integracija. S obzirom na to da EU nije toliko prisutna kod nas, ona ustupa OEBS-u da sprovedi pojedine aktivnosti koje su komplementarne sa projektima EU u procesu evropskih integracija u našoj zemlji i regionu.

O posljedicama

Parlamentarna skupština Savjeta Evrope je raspravljala o posljedicama referenduma i nezavisnosti Cme Gore, uz učešće poslanika crnogorskog parlamenta. "Došlo je do nove situacije nakon referenduma i željeli smo da dobijemo više informacija šta će se dogoditi u budućnosti, kako će se stvari odvijati i kako Savjet Evrope može pomoći ljudima na tom području u promijenjenim okolnostima", rekao je predsjednik Političkog odbora PSSE Abdulkadir Ateš, poslanik turskog parlamenta. Na ovom zasjedanju PSSE prvi put se pojavila i novoizabrana sedmočlana delegacija Skupštine Srbije, koja je u skladu sa Ustavnom poveljom, naslijedila članstvo SCG u Savjetu Evrope.

Nastavak saradnje

Evropska unija i Sjedinjene Američke Države nastaviće da razvijaju odnose sa Crnom Gorom kao suverenom i nezavisnom državom. To je saopšteno u Beču na samitu lidera EU i SAD, na kome je učestvovao i američki predsjednik Džordž Buš. Na samitu je usvojena deklaracija u kojoj je naglašeno da će iduća godina biti od velikog značaja za zapadni Balkan. Austrijski kancelar Wolfgang Šisel, čija zemlja predsjedava EU, podsjetio je da su počeli pregovori sa Hrvatskom o prijemu u članstvo Unije, da je Makedonija dobila status kandidata, da je sa Albanijom nedavno potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

Poslanici počeli da uče

Više od 20 narodnih predstavnika, zajedno sa službenicima stručne službe parlamenta upoznavali su se, na seminaru u Kumboru, sa osnovnim institucijama Evropske unije, njenim istorijatom i pravnom tekovinom. Namjera je da se što bolje pripreme da daju svoj doprinos procesu približavanja Crne Gore EU. Seminar je, uz podršku njemačke fondacije Fridrih Ebert, organizovao Evropski pokret u Crnoj Gori, u saradnji sa Skupštinom Crne Gore.

Protiv siromaštva

Evropska agencija za rekonstrukciju će iz programa za 2006. godinu izdvojiti milion eura za podršku projekatima koji se odnose na implementaciju Strategije za smanjenje siromaštva u Crnoj Gori, najavio je Rajner Frojnd, šef kancelarije EAR u Crnoj Gori. Ova sredstva će, kako je Frojnd objasnio, biti upotrijebljena u sklopu druge faze programa podrške civilnom sektoru u Crnoj Gori. Predstavljajući prvi dio programa podrške, u kome je učestvovalo sedam NVO, Frojnd je istakao važnost civilnog sektora u procesu evropskih integracija i demokratizacije društva.

Krivokapić u Monaku

Predsjednik Skupštine Republike Crne Gore Ranko Krivokapić bio je 21. juna, na poziv predsjednika Parlamenta Stefana Valerija, gost Principata Monako. Krivokapić je učestvovao na sedamnaestoj godišnjoj sesiji Kran Montana Foruma u Monaku. Predsjednik Skupštine Crne Gore učestvovao je na sesiji "EU i Mediteran finansiranje razvoja", a bio je i specijalni gost Foruma na temu "EU ide prema jugoistoku".

Pranje novca

Na 19. zasjedanju Komiteta Savjeta Evrope za evaluaciju mjera o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, koje je održano u Strazburu od 4. do 7. jula, prisustvovala je i delegacija Crne Gore u svojstvu posmatrača. Delegacija, u kojoj su se nalazili direktor Uprave za sprečavanje pranja novca Predrag Mitrović, načelnik Uprave kriminalističke policije Ivan Mašulović i načelnik Odjeljenja za međunarodnu i unutrašnju saradnju u Upravi za sprečavanje pranja novca Vesko Lekić – prezentirala je postignute rezultate za period od posljednjeg, januarskog zasjedanja komiteta.

Evropa zadovoljna

Brzo priznanje Crne Gore od strane međunarodne zajednice, kao i njeno učlanjenje u OEBS i skoro članstvo u Ujedinjenim nacijama i Savjetu Evrope dokaz je zadovoljstva u međunarodnoj zajednici odvijanjem i provođenjem referenduma u Crnoj Gori – ocijenila je ekspertkinja Instituta za bezbjednosne studije Evropske unije u Parizu Džudi Bat. Ona smatra da će odbijanje opozicije da prizna referendumske rezultate više uticati na njen imidž, nego na imidž države Crne Gore Opozicija će, ipak, prije ili kasnije, odlučiti da učestvuje na izborima, i u institucijama Crne Gore, što je za mene de facto priznanje rezultata referenduma, kazala je Bat.

Uspješna priča

Premijer Milo Đukanović poručio je da je Crna Gora ispunila sve uslove za pristupanje programu Partnerstvo za mir i najavio da će do kraja godine potpisati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Učestvujući u radu plenarne sjednice samita "Zaokruživanje evropske južne dimenzije vrijednosti koje nas spajaju" u Dubrovniku, pod pokroviteljstvom hrvatske vlade, on je naglasio da je Crna Gora spremna da postane "uspješna evropska priča" u regionu jugoistočne Evrope. On je prisustvovao samitu na poziv hrvatskog premijera Iva Sanadera, koji je bio i domaćin ovog skupa, a učesnike je pozdravio i predsjednik Hrvatske Stjepan Mesić.

U oktobru član SE

Parlamentarna skupština Savjeta Evrope pozvala je Crnu Goru da reformiše svoje institucije, što prije usvoji novi ustav i održi slobodne i poštene parlamentarne izbore pod međunarodnim nadzorom. U nacrtu rezolucije o posljedicama referendumu u Crnoj Gori navodi se da će Skupština pomoći novoj državi u suočavanju sa tim izazovima, iako još nije postala punopravna članica Savjeta Evrope. Politički odbor imenovao je i poslanika parlamenta Monaka Žan-Šarla Gardeta da sačini izvještaj o zahtjevu Crne Gore za prijem u članstvo, o čemu prethodno treba da se izjasne dvojica članova Venećijanske komisije – Karlo Tuori i Entoni Bredli.

Poziv na saradnju

Evropska unija i Sjedinjene Američke Države nastaviće da razvijaju odnose sa Crnom Gorom kao nezavisnom državom. To je saopšteno u Beču na samitu lidera EU i SAD, na kome je učestvovao i američki predsjednik Džordž Buš. Na samitu je usvojena deklaracija u kojoj je naglašeno da će iduća godina biti od velikog značaja za zapadni Balkan. Austrijski kancelar Wolfgang Šisel je podsjetio je da su počeli pregovori sa Hrvatskom o prijemu u članstvo, da je Makedonija dobila status kandidata i da je sa Albanijom nedavno potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Srbija i Crna Gora su pozvane da nastave direktan i konstruktivan dijalog o budućim odnosima.

Ne postoje prepreke

Predsjednik Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope Rene van der Linden kazao je da "ne postoje prepreke da Crna Gora postane članica SE u prvom dijelu naredne godine, na prvoj ili drugoj sjednici Parlamentarne skupštine, koje se održavaju u januaru i aprilu". On je prethodno, u obraćanju poslanicima u Skupštini Crne Gore, naveo da PSSE "podstiče" Crnu Goru da "pojača napore na polju suzbijanja korupcije i borbi protiv organizovanog kriminala, uključujući i trgovinu ljudima i pranje novca".

Primjena zakona

Advokat Nikola Martinović smatra da će se posljedica neprimjenjivanja ili neznanja evropskih standarda u crnogorskom pravosuđu osjetiti na presudama Evropskog suda u Strazburu. On je rekao da u vezi sa tim pitanjem treba razvijati ono što je zapisano u zakonima i ono što je praksa u sudovima. On je kazao da Crna Gora na putu evropskih integracija neće imati mnogo problema u vezi sa pitanjem pisanja zakona, već sa njihovom primjenom u našim sudovima. On smatra da će se posljedica takvog neprimjenjivanja ili neznanja standarda osjetiti kroz određene presude Evropskog suda u Strazburu.

Uskoro novi mandat

Evropski komesar Oli Ren izjavio je u Briselu da će Evropska komisija ubrzo okončati izradu novog mandata za pregovore EU s Crnom Gorom o pridruživanju i "preinačenog mandata" za pregovore sa Srbijom. Inovirani mandat za pregovore o zaključivanju ugovora o stabilizaciji i asocijaciji sa EU, Crna Gora bi trebalo da dobije do kraja jula, saopšteno je u Briselu predstavnicima crnogorske parlamentarne delegacije.

Standardi – ulaznica

Crna Gora ce biti mnogo atraktivnija destinacija za priliv stranih direktnih investicija nakon potpisivanja sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, kao i o slobodnoj trgovini sa zemljama regiona, ocijenjeno je na Skupštini Privredne komore (PKCG), na kojoj se raspravljalo o evropskim integracijama PKCG sa crnogorskom Upravom carina u narednom periodu mora raditi na edukaciji privrednika, posebno trgovaca i špeditera o pravilima o porijeklu robe, kazao je potpredsjednik PKCG Velimir Mijušković.

Susreti u Briselu

Delegacija Skupštine Crne Gore otputovala je u Brisel da bi se srela sa visokim predstavnicima Evropske unije. "Prvi put kao parlamentarna delegacija nezavisne Crne Gore idemo u zvaničnu posjetu EU. Planirani su razgovori sa evropskim komesarom za proširenje Olijem Renom, koordinatorom Pakta stabilnosti Erhardom Busekom, predsjednikom Parlamentarnog odbora za jugoistočnu Evropu Elmarom Brokom i poslanikom Evropskog parlamenta Doris Pak", izjavio je tom prilikom Miodrag Vuković. Osim njega, u delegaciji su bili Predrag Sekulić, Rifat Rastoder i Džavid Šabović iz SDP-a i Božidar Milović iz SNP-a.

Nova članica UN

Generalna skupština Ujedinjenih nacija odobrila je prijem Crne Gore u tu svjetsku organizaciju, čime je država Crna Gora postala njena 192. članica. Rezoluciju o prijemu Crne Gore u UN predstavio je ambasador Austrije u UN Gerhard Fancelter, predsjedavajući Evropske unije, koju je Generalna skupština jednoglasno prihvatila. Prema njegovim riječima, Crna Gora je na demokratski i miran način obezbijedila transformaciju u nezavisnu državu i time dala primjer ostalim državama.

Bez ograda

EU je istakla spremnost da obnovi pregovore sa Srbijom o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju čim saradnja Beograda sa Hagom bude potpuna i cjelovita. U deklaraciji se ponovo kaže da evropska dvadesetpetorica "bez ograda" podržavaju program utvrđen u Solunu 2003. godine i proces stabilizacije i pridruživanja za zemlje zapadnog Balkana i navodi se da je EU riješena da taj region podrži "prikladnom finansijskom potporom, naročito kroz instrument pomoći za pripremu pristupanja u članstvo, koji će biti izgrađen iduće godine".

Povučene optužnice

Glavna tužiteljka Haškog tribunala Karla Del Ponte povukla je optužnice za nepoštovanje suda protiv tri hrvatska novinara koji su objavili ime i iskaz zaštićenog svjedoka u procesu protiv Tihomira Blaškića. Povučene su optužnice protiv Stjepana Šešelja, Doma goja Margetića i Marjana Križića, izdavača i urednika nedjeljnika *Hrvatsko slovo*, koji su 2004. objavili iskaz koji je Stjepan Mesić, sadašnji predsjednik Hrvatske, na suđenju Blaškiću dao kao zaštićeni svjedok optužbe. Blaškić je bio optužen za zločine nad Muslimanima u srednjoj Bosni 1993.

Bez pomoći Brisela

Visoki predstavnik EU Havijer Solana razgovarao je u Beogradu sa državnim vrhom Srbije – predsjednikom Borisom Tadićem, premijerom Vojislavom Koštunicom, šefom diplomatije SCG Vukom Draškovićem i predsjednikom Socijalističke narodne partije Crne Gore Predragom Bulatovićem. Osnova dijaloga bili su budućí odnosi Srbije i Crne Gore poslije crnogorskog referenduma i nestanka državne zajednice SCG. Srpski premijer Vojislav Koštunica poručio je Solani da Beogradu nije potreban pomoć Brisela u predstojećim razgovorima sa Podgoricom o razdruživanju. On je rekao da je Srbija sljedbenik SCG kao i da se svi problemi Beograda i Podgorice mogu riješiti bez pomoći Brisela.

Pozitivne reakcije

Evropska komisija pozitivno reaguje na napore koje čini Crna Gora u procesu pridruživanja, ocijenila je dr Gordana Đurović, ministarka za evropske integracije i ekonomske odnose sa inostranstvom, obrazlažući u parlamentu Treći kvartalni izvještaj o realizaciji aktivnosti i obaveza Crne Gore u vezi sa procesom stabilizacije i pridruživanja. U prvom tromjesečju ove godine održan je sastanak u formi unaprijedenog stalnog dijaloga, na kome su razmatrani politika i zakonodavstvo u oblastima slobodnog kretanja ljudi, robe, kapitala i usluga, zatim zaštite prava intelektualne svojine, zaštite konkurencije, saobraćaja, energetike, informacionog društva i medija, navodi se u obrazloženju izvještaja.

Podgorica u Komitetu

Predsjednik Opštine Podgorica Miomir Mugoša primio je Tomasa G. Friskousta, direktora predstavništva Regiona Stokholma u Komitetu regija Evropske unije u Briselu. Na prijemu je sa obje strane iskazana želja da Podgorica ubrzo postane članica Komiteta regija Evropske unije. Friskoust je najavio za septembar novu posjetu predstavnika Regiona Stokholma Podgorici.

Albanija brže u reforme

Brisel je u procesu pridruživanja tražio od Albanije da ubrza sprovođenje reformi, poboljša slobodu štampe i da suzbije korupciju. Albanija je potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju s EU nakon više od tri godine pregovora. Sporazum je u ime Albanije u Luksemburgu potpisao premijer te zemlje Salji Beriša. Albanija je pregovore o stabilizaciji i pridruživanju s EU počela u januaru 2003, a sporazum je u februaru ove godine parafiran u Tirani.

Bez teškoća

Srpski ministar inostranih Sposlava Vuk Drašković ocijenio je da neće biti teškoća u pregovorima o razdruživanju Srbije i Crne Gore nakon izglasavanja njene samostalnosti. On je odbacio mogućnost da u pregovorima o razdruživanju bude potrebna pomoć Evropske unije i njenog visokog predstavnika za spoljnu politiku i bezbjednost Havijera Solane.

Kulturna saradnja

Istraživanje potencijala za poboljšanje kulturne saradnje u jugoistočnoj Evropi radi promovisanja zajedničkog evropskog nasljeđa – bila je glavna tema samita predsjednika zemalja regiona održanog u Opatiji. Skupu su prisustvovali predsjednici Srbije i Crne Gore Boris Tadić i Filip Vujanović. Skup pod nazivom "Komunikacija nasljeđa: Nova vizija jugoistočne Evrope" organizovao je kabinet hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića u saradnji sa hrvatskim Ministarstvom kulture i Ministarstvom spoljnih poslova i evropskih integracija, a uz pomoć i saradnju Savjeta Evrope i UNESKO-a.

Reforme policije

Opstrukcija reforme policije mogla bi da ugrozi pregovore BiH o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju EU, izjavio je u Sarajevu predstavnik Evropske komisije Rajnhard Pribe po završetku druge runde pregovora BiH i EU. Pribe, koji je direktor u Generalnom direktoratu za proširenje, prenio je u Sarajevu stav Evropske komisije prema kojem će potpisivanje Sporazuma sa BiH biti dovedeno u pitanje ako se nastavi opstrukcija rada Direkcije za reformu policije u BiH.

Dodatak "Javnost Crne Gore i evropske integracije - EUROINFO" priprema Evropski pokret u Crnoj Gori. Projekat je podržan od strane Fondacije Institut za otvoreno društvo - Predstavništvo Crna Gora.

